Adviescollege toetsing regeldruk

Aan de staatssecretaris van Financiën
De heer E. Eerenberg BSc MSc
Postbus 20201
2500 EE DEN HAAG

Onze referentie
MvH/RvZ/ATR4704/2026-U129

Datum
29 juli 2026

Onderwerp
Wetsvoorstel tot afschaffing van de gerichte vrijstelling voor branche-eigen producten

Geachte heer Eerenberg,

Het *wetsvoorstel tot afschaffing van de gerichte vrijstelling voor branche-eigen producten* is op 2 juli 2026 aan het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) voorgelegd als onderdeel van het Belastingplan 2027. De adviestermijn bedraagt eindigt op 30 juli 2026.

Context en inhoud van het voorstel

Met het voorstel geeft het kabinet uitvoering aan een motie om de dekking van maatregelen tegen de hoge energie- en brandstofprijzen te zoeken bij een ondoelmatige regeling binnen de werkkostenregeling (WKR). Het voorstel sluit aan bij de evaluatie van de werkkostenregeling uit 2025.

Werkgevers kunnen werknemers nu onbelast maximaal 20% korting geven op producten of diensten uit het eigen bedrijf of een verbonden vennootschap, tot € 500,- per werknemer per jaar. Het voorstel schaft deze vrijstelling per 1 januari 2027 af. Een werkgever kan de korting voortzetten binnen de vrije ruimte van de werkkostenregeling, belast verlonen, verlagen of beëindigen. Bij onvoldoende vrije ruimte is de werkgever over het meerdere 80% eindheffing verschuldigd. De waardering tegen de waarde in het economische verkeer blijft gelden, evenals de regeling voor kortingen aan oud-werknemers.

Contact:
Postbus 16228
2500 BE DEN HAAG
Bezoekadres: Rijnstraat 50
2515 XP DEN HAAG
info@atr-regeldruk.nl
www.adviescollegeregeldruk.nl
Tel: 070-310 86 66

Toetsingskader

ATR beoordeelt de regeldrukgevolgen aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nuloptie (nut en noodzaak): is er een taak voor de overheid en is wetgeving het meest aangewezen instrument?
2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?
3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

1. Nut en noodzaak

De onderbouwing van het voorstel steunt op de in 2025 gepubliceerde evaluatie *Loont de werkkostenregeling?*[1] van SEO Economisch Onderzoek, uitgevoerd in opdracht van het ministerie van Financiën. SEO stelt vast dat de vrijstelling tot doel heeft de administratieve en uitvoeringslasten van kortingen op branche-eigen producten te verlichten. De vrijstelling is in dat opzicht deels doeltreffend, omdat de korting buiten de loonsfeer kan worden gehouden. Zij draagt volgens SEO echter niet bij aan het overkoepelende doel van de werkkostenregeling: het onbelast kunnen vergoeden van kosten die zakelijk zijn of samenhangen met een behoorlijke vervulling van de dienstbetrekking. Branche-eigen producten hebben doorgaans geen zakelijk karakter en voor de afzonderlijke fiscale bevoordeling ontbreekt volgens SEO een duidelijk maatschappelijk doel. SEO beoordeelt de vrijstelling daarom als niet doelmatig. Hetzelfde resultaat kan binnen het algemene systeem worden bereikt door de korting onder te brengen in de vrije ruimte. Uit de evaluatie blijkt dat ongeveer 13% van de werkgevers de vrijstelling toepast. Het gebruik concentreert zich met name in industriële en productgerichte sectoren. SEO kwalificeert de totale omvang als gering en verwacht daarom dat de algemene impact van afschaffing beperkt is.

De toelichting onderkent dat de gevolgen voor individuele werkgevers en werknemers wel materieel kunnen zijn. De vrijstelling wordt onder meer gebruikt in de detailhandel en in industriële en productgerichte sectoren, waar werkgevers relatief veel deeltijders en werknemers met lagere lonen kunnen hebben. Bij deze werkgevers is de vrije ruimte per werknemer doorgaans beperkter. Voortzetting van de korting kan daardoor eerder tot overschrijding van de vrije ruimte en daarmee tot 80% eindheffing leiden. Dit is een financieel effect en geen regeldrukeffect, maar het is relevant voor de beleidsafweging.

De evaluatie, de mogelijkheid om de korting via de vrije ruimte voort te zetten en het streven om specifieke niet-zakelijke uitzonderingen binnen de werkkostenregeling te beperken, bieden een voldoende inhoudelijke grondslag voor afschaffing. Het college heeft geen opmerkingen bij deze toetsvraag.

[1] https://www.seo.nl/publicaties/loont-de-werkkostenregeling/

2. *Minder belastende alternatieven*

Het meest voor de hand liggende alternatief is behoud van de gerichte vrijstelling. Dit voorkomt financiële gevolgen voor werkgevers met weinig vrije ruimte en voor werknemers die de korting ontvangen. Dit houdt echter wel een afzonderlijke fiscale uitzondering in stand waarvoor volgens de evaluatie geen duidelijk maatschappelijk doel bestaat. Een andere mogelijkheid is aanpassing van de grenzen van 20% of € 500,-. Daarmee wijzigt de omvang van het voordeel, maar wordt niet het door SEO vastgestelde gebrek aan doelmatigheid weggenomen.

Het gebruik van de bestaande vrije ruimte is een minder uitzonderingsgerichte wijze om kortingen desgewenst onbelast te blijven verstrekken. Werkgevers behouden formeel keuzevrijheid: zij kunnen de korting voortzetten binnen de vrije ruimte, de eventuele eindheffing voor hun rekening nemen of de kortingsregeling aanpassen. Die keuzevrijheid kan in de praktijk worden beperkt wanneer de personeelskorting in een cao of individuele arbeidsvoorwaarden is vastgelegd. Ook is de vrije ruimte niet voor iedere werkgever een gelijkwaardig alternatief, omdat de omvang daarvan afhangt van de fiscale loonsom en reeds aangewezen vergoedingen en verstrekkingen. De toelichting onderkent deze verschillen voldoende.
Het college heeft geen opmerkingen bij deze toetsvraag.

3. *Werkbaarheid*

Werkgevers die de vrijstelling gebruiken, moeten vóór 1 januari 2027 bepalen of en hoe zij de korting voortzetten en hun administratie daarop aanpassen. Bij voortzetting binnen de vrije ruimte blijft waardering van het voordeel nodig, maar hoeven zij niet langer per werknemer de grenzen van 20% en € 500,- te bewaken. De maatregel doet daarmee een beperkt beroep op professionele werkgeversadministraties. De aangekondigde communicatie ondersteunt een tijdige overgang. De Belastingdienst hoeft zijn systemen en processen niet aan te passen en acht de maatregel uitvoerbaar.

De Belastingdienst verwacht wel vaker overleg over de waardering van bijzondere voordelen, zoals kleding die een werknemer overneemt of producten waarvan de houdbaarheidsdatum is verstreken. Voor zover werkgevers daarvoor informatie verzamelen, advies inwinnen of afstemming zoeken, zijn die handelingen regeldruk. De waarderingsregel zelf verandert echter niet en dergelijke vragen kunnen zich ook onder de huidige vrijstelling voordoen. Daarom is geen sprake van een nieuwe algemene informatieverplichting en ligt een omvangrijk structureel effect niet voor de hand. Het college acht de maatregel, mede gelet op de bestaande administratie en de aangekondigde communicatie, werkbaar.

4. *Gevolgen regeldruk*

Het ministerie heeft na de adviesaanvraag een afzonderlijke regeldrukparagraaf nagezonden die in de memorie van toelichting wordt opgenomen. Daarin worden de tijdelijke toename en de structurele afname van de regeldruk afzonderlijk beschreven en geraamd. Van de circa 421.000 werkgevers met personeel gebruikt volgens de evaluatie ongeveer 13% de gerichte vrijstelling. Het ministerie gaat daarom uit van circa 56.000 geraakte werkgevers. Deze werkgevers moeten eenmalig kennisnemen van de wijziging en bepalen of zij de personeelskorting beëindigen, belast verlonen of voortzetten binnen de vrije ruimte. Omdat de korting voor bepaalde werkgevers een belangrijke secundaire arbeidsvoorwaarde is en soms in een cao is vastgelegd, verwacht het ministerie dat veel werkgevers de korting voortzetten binnen de vrije

ruimte. Zij moeten daarvoor hun WKR-administratie aanpassen. De kosten van kennisneming, de afweging over de arbeidsvoorwaarden en de administratieve aanpassing zijn gezamenlijk geraamd op circa € 719.000,-.

Structureel ontstaat volgens de toelichting een beperkte lastenverlichting. Bij onderbrenging van de korting in de vrije ruimte hoeven werkgevers niet langer per werknemer te controleren of de korting ten hoogste 20% van de waarde van het product bedraagt en binnen € 500,- per kalenderjaar blijft. De structurele lastenverlichting is geraamd op circa € 109.000,- per jaar. Deze verlichting heeft een keerzijde, omdat zij ontstaat doordat werkgevers niet langer gebruik kunnen maken van de gerichte vrijstelling. De waardering van het voordeel en de verwerking daarvan in de WKR blijven bij voortzetting van de korting noodzakelijk. De toelichting presenteert de besparing daarom terecht niet als het volledig vervallen van de administratie rond de personeelskorting.

Uit de uitvoeringstoets blijkt echter dat de Belastingdienst verwacht vaker met werkgevers te moeten afstemmen over de waardering van bijzondere werknemersvoordelen, zoals de overname van kleding of producten waarvan de houdbaarheidsdatum is verstreken. Als de Belastingdienst door de maatregel meer tijd aan deze afstemming besteedt, brengt die afstemming ook extra handelingen voor werkgevers mee. Zij moeten informatie verzamelen, de waardering onderbouwen en mogelijk fiscaal advies inwinnen en overleg voeren met de Belastingdienst. De daarmee gemoeide tijd en kosten zijn regeldruk. Deze structurele regeldruk is in de nagezonden raming niet herkenbaar opgenomen. Daardoor is niet duidelijk hoe vaak dergelijke afstemming naar verwachting zal plaatsvinden, hoeveel werkgevers hiermee te maken krijgen en hoeveel tijd en kosten voor hen met de afstemming zijn gemoeid.

4.1 Het college adviseert om de structurele regeldrukkosten van de verwachte extra afstemming tussen werkgevers en de Belastingdienst in kaart te brengen en in de toelichting afzonderlijk inzichtelijk te maken.

Dictum

Gelet op bovengenoemde bevindingen is het eindoordeel ten aanzien van dit voorstel:

Indienen / vaststellen nadat met de adviespunten rekening is gehouden.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Hoogachtend,

w.g.

M.A. van Hees
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris